

POWIATOWY URZĄD PRACY W ZAWIERCIU



**RANKING ZAWODÓW  
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH  
W POWIECIE ZAWIERCIAŃSKIM  
W 2014 ROKU  
CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA**

*Zawiercie, marzec 2015 r.*



## Spis treści

<b>Wstęp .....</b>	<b>3</b>
<b>1. Analiza bezrobocia według zawodów i ich grup .....</b>	<b>5</b>
1.1. Bezrobotni i struktura bezrobotnych według grup zawodowych .....	5
1.2. Napływ i struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodów .....	8
1.3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie .....	10
<b>2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów ...</b>	<b>12</b>
2.1. Oferty pracy według zawodów i ich grup .....	12
2.2. Zawody ze względu na szansę uzyskania oferty .....	14
<b>3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych .....</b>	<b>16</b>
3.1. Zawody deficytowe .....	16
3.2. Zawody zrównoważone .....	18
3.3. Zawody nadwyżkowe .....	19
3.4. Struktura ofert pracy według PKD i bezrobotnych według PKD ostatniego pracodawcy .....	20
<b>Podsumowanie .....</b>	<b>22</b>
Spis tabel.....	25

## Wstęp

Celem sporządzenia niniejszego raportu jest przedstawienie rankingów zawodów deficytowych<sup>1</sup> i nadwyżkowych<sup>2</sup>, które stanowią narzędzie służące do śledzenia zjawisk zachodzących na rynku pracy w zakresie popytu i podaży pracy. Uzyskane informacje mogą być pomocne np. przy inicjowaniu szkoleń dla bezrobotnych, planowaniu kierunków kształcenia zawodowego, a także właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.

Prowadzenie monitoringu, jak wynika z zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy<sup>3</sup> jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Raport został sporządzony zgodnie z zaleceniami metodycznymi opracowanymi przez Departament Rynku Pracy<sup>4</sup> oraz na podstawie tabel wynikowych dotyczących powiatu zawierciańskiego za rok 2014, dostępnych na stronie [www.mz.praca.gov.pl](http://www.mz.praca.gov.pl). Podstawowym źródłem informacji są dane statystyczne zawarte w sprawozdaniu MPiPS-1 – załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy oraz załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.

Pod koniec 2014 roku zakończyły się prace nad przygotowaniem narzędzi służących opracowaniu nowej metodologii prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2015 roku. W związku z powyższym, prezentowany raport jest ostatnim opracowanym w oparciu o dotychczasową.

Używane w treści nazwy i symbole cyfrowe są zgodne z „Klasyfikacją zawodów i specjalności” wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej<sup>5</sup>, która obejmuje między innymi 2366 zawodów i specjalności.

---

<sup>1</sup> Zawody, gdzie liczba ofert pracy przekracza liczbę rejestrujących się w danym okresie bezrobotnych.

<sup>2</sup> Zawody, gdzie liczba bezrobotnych przekracza liczbę ofert pracy.

<sup>3</sup> Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 8 ust. 1 pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9 (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 149).

<sup>4</sup> „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2003.

<sup>5</sup> Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537) oraz zmienione Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 1268). \* obowiązywały do 31.12. 2014 roku.

# 1. Analiza bezrobocia według zawodów i ich grup

## 1.1. Bezrobotni i struktura bezrobotnych według grup zawodowych

Na koniec grudnia 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu odnotował 6 118 osób bezrobotnych z czego 51,3% stanowiły kobiety. W porównaniu z analogicznym okresem 2013 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1 463 osoby tj. o 19,3%. Stopa bezrobocia w powiecie zawierciańskim na koniec roku 2014 kształtowała się na poziomie 14,8% (przy 9,6% w województwie śląskim i 11,5% w kraju).

W końcu roku 2014 spośród zarejestrowanych bezrobotnych zdecydowana większość tj. 4 971 osób posiadała zawód, co stanowiło 81,3% ogółu bezrobotnych. Pozostałe osoby (18,7%) klasyfikowane były w grupie osób bez zawodu<sup>6</sup>. Z przytoczonych danych wynika, że udział procentowy osób posiadających zawód jak i osób bez zawodu, rejestrujących się w PUP Zawiercie na koniec roku 2014 przedstawiał się bardzo podobnie w stosunku do roku 2013.

Poniżej przedstawiono zawody, które zawierają najliczniejszą grupę bezrobotnych. Nie licząc osób bez zawodu można zauważyć, że niezmiennie do poprzednich lat na czele rankingu znalazły się osoby posiadające zawód sprzedawcy. Stanowią one 4,8% całej populacji bezrobotnych czyli o 0,4% więcej niż w poprzednim roku. Kolejne zawody reprezentujące najliczniejszą grupę zarejestrowanych osób to ślusarz (3,2% ogólnej populacji zarejestrowanych) i technik ekonomista (2,8% ogólnej populacji zarejestrowanych), które porównując do poprzednich lat, tylko nieznacznie zmieniają swoją pozycję w rankingu najczęściej występujących. Tendencja ta utrzymuje się również w przypadku pozostałych zawodów ujętych w powyższym zestawieniu. Tabela 1 przedstawia zawody według największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

---

<sup>6</sup> Wg definicji zaczerpniętej z objaśnień do formularza MPiPS – 1: grupa "bez zawodu" obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków:

- nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego,
- nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 6 miesięcy w tym samym zawodzie.

(zgodnie z wymienionymi wyżej kryteriami w grupie tej ujęte są również osoby które ukończyły licea ogólnokształcące).

Tabela 1. Bezrobotni wg zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
			Kobiety	Absolwenci		Powyżej 12 miesięcy	
				razem	kobiety	razem	kobiety
"000000"	Bez zawodu	1147	602	98	49	241	121
"522301"	Sprzedawca*	293	271	5	5	137	127
"722204"	Ślusarz*	198	4	0	0	85	1
"331403"	Technik ekonomista*	171	153	7	6	72	64
"711202"	Murarz*	128	1	0	0	58	0
"311504"	Technik mechanik*	126	9	1	0	40	2
"931301"	Robotnik budowlany	88	1	1	0	35	1
"512001"	Kucharz*	87	66	2	1	35	31
"753105"	Krawiec*	85	83	1	1	34	34
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	79	4	0	0	33	2
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	78	0	5	0	27	0
"722314"	Tokarz w metalu	75	9	0	0	30	1
"411004"	Technik prac biurowych*	73	68	1	1	34	32
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	69	58	0	0	29	27
"235107"	Pedagog	65	61	11	11	21	19
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	62	14	0	0	32	8
"514101"	Fryzjer*	59	59	2	2	19	19
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	59	0	1	0	29	0
"731610"	Zdobnik szkła	57	52	0	0	21	19
"731805"	Przędzacz	56	56	0	0	32	32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie zawierciańskim. Stan w końcu 2014 roku.

Struktura bezrobotnych według dużych grup zawodowych przedstawia się prawie identycznie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych. Poniżej przedstawiono zestawienie najliczniejszych grup zawodowych. Niezmiennie szczególnie duży udział miała grupa - robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni, która na koniec 2014 roku stanowiła ponad 14% ogółu bezrobotnych. Grupa ta w analogicznym okresie 2013 roku stanowiła ponad 15% ogółu bezrobotnych. Jak można zauważyć, duży udział tej grupy znajduje również odzwierciedlenie w rankingu najczęściej występujących zawodów. Należą

tutaj takie zawody jak: ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, tokarz w metalu, i inne nie ujęte w tabeli. Kolejne duże grupy zawodów charakteryzujące się licznym udziałem zarejestrowanych osób to: średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (ponad 9% ogółu bezrobotnych) oraz sprzedawcy i pokrewni (ponad 7% ogółu bezrobotnych). Tutaj również znajdziemy odniesienie w stosunku do najliczniej występujących zawodów prezentowanych w tabeli 1, takich jak: technik mechanik i sprzedawca. Pozostałe duże grupy zawodowe przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym				
			Kobiety	Absolwenci		Powyżej 12 miesięcy	
				razem	kobiety	razem	kobiety
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	14,4841	2,3667	4,2553	0	16,4785	2,8038
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	9,5353	5,9566	4,7872	1,6394	9,2628	6,6459
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	7,4823	13,2577	5,3191	8,1968	8,61	15,3701
"51"	Pracownicy usług osobistych	6,7593	11,0452	7,4467	9,8361	6,5699	11,0072
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	6,2562	0,4733	0,5319	0	7,4317	0,7269
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	5,19	8,2444	10,1076	9,836	4,7928	7,892
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,0493	6,7848	2,1276	2,4591	5,0621	7,2689
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	4,4459	6,6272	8,5106	9,836	3,4467	5,5036
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,0636	2,0907	1,5957	0	4,739	2,4921
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	3,4804	6,0353	4,7871	7,377	3,339	6,1266
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,44	3,3134	13,2976	10,6557	2,4237	2,4919
"74"	Elektrycy i elektronicy	3,3596	0,3945	0	0	3,662	0,5192
"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	3,2791	4,3786	11,702	11,4754	1,885	2,6997
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	3,1785	5,6015	0,5319	0,8197	3,5005	6,3342
"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	2,9571	5,1675	10,6383	14,7539	2,4235	4,1537

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-1a Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie zawierciańskim. Stan w końcu 2014 roku.

## 1.2. Napływ i struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodów

W 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu dokonano 9 246 rejestracji. W porównaniu do 2013 roku liczba rejestracji zmniejszyła się o 1 112 (tj. 10,7%). Warto podkreślić, że jeżeli osoba bezrobotna zarejestrowana w danym miesiącu sprawozdawczym zostanie wyłączona z rejestru bezrobotnych i ponownie w tym samym miesiącu zarejestruje się, wówczas jest ponownie uwzględniana w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. Tabela 3 przedstawia zawody, w których odnotowano największy napływ bezrobotnych.

Tabela 3. Napływ bezrobotnych wg zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
			Kobiety	Absolwenci	
				razem	kobiety
"000000"	Bez zawodu	2080	945	383	197
"522301"	Sprzedawca*	340	308	16	15
"331403"	Technik ekonomista*	250	228	15	12
"722204"	Ślusarz*	240	5	0	0
"311504"	Technik mechanik*	181	19	3	1
"711202"	Murarz*	163	3	0	0
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	147	0	18	0
"235107"	Pedagog	117	113	22	22
"411004"	Technik prac biurowych*	107	95	4	3
"514101"	Fryzjer*	103	99	11	11
"931301"	Robotnik budowlany	102	0	4	0
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	101	75	2	2
"512001"	Kucharz*	100	73	8	6
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	97	2	0	0
"722314"	Tokarz w metalu	96	15	0	0
"753105"	Krawiec*	93	90	0	0
"242217"	Specjalista administracji publicznej	86	61	12	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-2 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie zawierciańskim w 2014 roku.

Z przedstawionych danych wynika, że większość zawodów wśród osób rejestrujących się pokrywa się z zawodami o najwyższej liczbie bezrobotnych. Na czele rankingu znalazł się również zawód sprzedawcy co stanowi 3,7% ogółu napływu bezrobotnych. Kolejne zawody to: technik ekonomista (2,7% ogółu napływających osób) oraz ślusarz (2,6% ogółu napływających osób). W pozostałych zawodach odnotowano mniejszy udział napływu bezrobotnych np. technik mechanik 1,7% ogółu napływających bezrobotnych, murarz 1,8%



ogółu napływających bezrobotnych, mechanik pojazdów samochodowych 1,6% ogółu napływu bezrobotnych. Sytuacja kształtowała się analogicznie w poprzednich latach. Niezmiennie najliczniejszymi przedstawicielami zawodów wśród napływających do rejestru osób bezrobotnych były osoby posiadające zawód sprzedawca.

Porównując strukturę napływu bezrobotnych według dużych grup zawodowych również można zaobserwować, iż szczególnie duży udział odnotowano w grupie – robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni. Grupa ta stanowiła prawie 14% ogółu bezrobotnych rejestrujących się w 2014 roku. Analizując napływ bezrobotnych w 2014 roku w perspektywie lat ubiegłych można zaobserwować, iż nie uległ on większym zmianom. Natomiast największy odsetek absolwentów rejestrujących się w PUP można zaobserwować w grupach: specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych; specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania oraz specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury. W tabeli 4 zilustrowano strukturę napływu bezrobotnych wg dużych grup zawodowych.

Tabela 4. Struktura napływu bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym		
			Kobiety	Absolwenci	
				razem	kobiety
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	13,6758	1,7852	5,8609	0
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	9,6429	5,2988	5,1283	2,0291
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	6,5005	11,5912	4,3957	6,6667
"51"	Pracownicy usług osobistych	6,4611	10,4847	7,143	10,4349
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	6,0145	9,2093	11,5386	13,913
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	5,6492	10,2878	3,663	5,5072
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	5,5821	8,9542	6,957	7,2464
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	5,4565	0,34	0,1832	0
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	4,8705	5,2422	0,3664	0,2899
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	4,2008	4,2504	13,187	11,0147
"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	4,0469	7,0558	4,9423	5,5072
"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	3,8237	5,1005	10,623	11,8841
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	3,6422	0	3,4799	0
"7222"	Ślusarze i pokrewni	3,5166	0,1417	0	0
"3115"	Technicy mechanicy	3,4468	0,9634	2,1978	0,2899
"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	3,3911	6,1489	8,0587	11,5931
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	3,3633	5,4405	3,2969	4,9276
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3,2935	1,5868	1,2821	0,2899
"74"	Elektrycy i elektronicy	3,0979	0,425	0,9158	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-2a Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie zawierciańskim w 2014 roku.

### 1.3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Przy tworzeniu rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie<sup>7</sup> posłużono się wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia. Wartość wskaźnika informuje, ile procent bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy co najmniej 12 miesięcy. Im większa wartość, tym więcej osób jest długotrwałe bezrobotnych w danym zawodzie. W tabeli 5 wyodrębniono grupy zawodów według kodu dwucyfrowego, w których na koniec roku zarejestrowanych było przynajmniej 22 bezrobotnych. Na tej podstawie możemy stwierdzić, iż w 2014 roku ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie przedstawiał się następująco:

Tabela 5. Grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,4861
"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,4857
"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,4583
"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,4545
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4437
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,4419
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4356
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4301
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,425
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4135
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4114
"74"	Elektrycy i elektronicy	0,4072

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie zawierciańskim w 2014 roku.

<sup>7</sup> Udział zarejestrowanych bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie do ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie.

Analizując dane z tabeli 5 można stwierdzić, że przodującymi zawodami generującymi długotrwałe bezrobocie są między innymi: kierowcy i operatorzy pojazdów; pomoce domowe i sprzątaczkę; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych; rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby; robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków); sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni.

Przy tworzeniu rankingu wzięto pod uwagę liczbę osób bezrobotnych w danej grupie zawodów, mającą wpływ na strukturę bezrobocia w powiecie zawierciańskim. W omawianym aspekcie pominięto mniej liczne grupy w związku z tym, iż w sytuacji gdzie dany zawód reprezentuje tylko 1 osoba bezrobotna i jednocześnie pozostaje w rejestrze osób bezrobotnych powyżej roku, wskaźnik o maksymalnej wartości (1) nie daje nam reprezentatywnej informacji na temat zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

Na przeciwległym biegunie, który charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia, gdzie na koniec roku analogicznie jak w przypadku najwyższego wskaźnika było zarejestrowanych przynajmniej 22 bezrobotnych, uplasowały się takie grupy zawodów jak: średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny (0,2093); monterzy (0,2128); specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (0,2147); specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych (0,2222) oraz technicy informatycy (0,2292). Powyższe dane skłaniają do stwierdzenia, że osoby zarejestrowane w tych grupach w mniejszym stopniu są zagrożone długotrwałym bezrobociem.

Należy również zwrócić uwagę na to, iż wiele osób bezrobotnych posiada oprócz zawodu wyuczonego inne kwalifikacje zawodowe, lecz do celów statystycznych mogą być przypisane tylko do jednego zawodu. Przedstawiane dane dotyczą tylko bezrobocia rejestrowanego oraz ofert pracy, które wpłynęły do tutejszego urzędu. Często zdarza się tak, że nie wszyscy pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników w urzędach pracy jak również nie wszystkie osoby zarejestrowane w urzędzie pracy są faktycznie zainteresowane podjęciem zatrudnienia.

## 2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów

### 2.1. Oferty pracy według zawodów i ich grup

W 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Zawierciu wpłynęło 3 809 ofert pracy<sup>8</sup>, tj. o 673 (21,5%) więcej niż w poprzednim roku. W niniejszym opracowaniu przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej w tym zatrudnienie subsydiowane, staże i prace społecznie użyteczne. Tabela 6 przedstawia najczęściej zgłaszane oferty pracy wg zawodów.

Tabela 6. Oferty pracy wg zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
		zgłoszone w 2014 roku	zgłoszone w końcu 2014 roku
"515303"	Robotnik gospodarczy	244	2
"411004"	Technik prac biurowych*	243	2
"522301"	Sprzedawca*	223	5
"931301"	Robotnik budowlany	123	5
"821111"	Monter sprzętu gospodarstwa domowego	110	0
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	96	12
"751101"	Garmażer	86	0
"524404"	Telemarketer	81	0
"721105"	Zalewacz form	69	0
"722204"	Ślusarz*	65	4
"432103"	Magazynier	63	2
"513101"	Kelner*	58	4
"812105"	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej*	52	50
"821105"	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	52	1
"932101"	Pakowacz	51	0
"512001"	Kucharz*	48	3
"334306"	Technik administracji*	42	0
"722314"	Tokarz w metalu	41	1
"441203"	Listonosz	39	0
"711601"	Brukarz	39	2
"524902"	Doradca klienta	38	12
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	38	0
"711202"	Murarz*	36	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie zawierciańskim w 2014 roku.

<sup>8</sup> Suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (m. in. stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych).

Jak obrazuje powyższa tabela, najczęściej ofert pracy odnotowano w zawodach: robotnik gospodarczy, których udział w ogólnej liczbie kształtował się na poziomie 6,4%, technik prac biurowych (6,4%), sprzedawca (5,9%), robotnik budowlany (3,2%), monter sprzętu gospodarstwa domowego (2,9%). Należy przy tym zwrócić uwagę, że oferty pracy w takich jak np. robotnik gospodarczy oraz technik prac biurowych w dużej mierze dotyczą zatrudnienia subsydiowanego lub staży. W analogicznym okresie 2013 roku podobnie najczęściej ofert pracy odnotowano w zawodach: robotnik gospodarczy, sprzedawca oraz technik prac biurowych.

W tabeli 7 przedstawiono strukturę ofert pracy wg dużych grup zawodowych.

Tabela 7. Struktura ofert pracy wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
		zgłoszone w 2014 roku	zgłoszone w końcu 2014 roku
"51"	Pracownicy usług osobistych	11,1053	4,5918
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	10,5542	9,6938
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	10,3965	15,3061
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	8,2147	1,0204
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	7,4298	6,1224
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	6,4583	2,551
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	5,9861	29,0821
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,0671	0,5102
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	4,9357	8,6734
"82"	Monterzy	4,4631	0,5102
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,5706	1,5306
"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,5466	2,0408

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-3a Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie zawierciańskim w 2014 roku.

Powyższe dane wskazują na to, iż najczęściej ofert pracy zarejestrowano w dużych grupach zawodowych takich jak: pracownicy usług osobistych – 11,1% w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert; sprzedawcy i pokrewni (10,6%); robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (10,4%); sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni (8,2%); robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 7,4% .

## 2.2. Zawody ze względu na szansę uzyskania oferty

Wskaźnik szansy uzyskania oferty<sup>9</sup> informuje nas, w jakich zawodach jest największa szansa uzyskania pracy. Im wyższa jest wartość wskaźnika, tym większa jest szansa uzyskania pracy. W tabeli 8 wyodrębniono grupy zawodów, które wykazały najwyższą wartość.

Tabela 8. Zawody zgłoszone w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,9048
"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,4133
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,2668
"82"	Monterzy	0,2504
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,2115
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,149
"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,1333
"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,1179
"51"	Pracownicy usług osobistych	0,0979
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0953
"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,0932
"54"	Pracownicy usług ochrony	0,0875
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,0816

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-10 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie zawierciańskim w 2014 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Reasumując należy stwierdzić, że zgodnie z metodologią MPiPS dotyczącą określenia zawodów z największą szansą uzyskania oferty, podobnie jak w roku 2013 znalazły się osoby w takich grupach zawodowych jak: pozostali pracownicy obsługi biura oraz pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki. Jednakże należy zauważyć, że znalezienie się w grupie zawodowej, która ma wysoki wskaźnik szansy uzyskania oferty nie daje gwarancji uniknięcia długotrwałego bezrobocia. Analogicznie jak w roku 2013 grupa zawodów sekretarki,

<sup>9</sup> Wynik dzielenia średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie, będących w dyspozycji powiatowego urzędu pracy przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie.

operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni, znajduje się zarówno w grupie zawodów, które mają jeden z najwyższych wskaźników szansy uzyskania oferty a jednocześnie należy do grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

Biorąc pod uwagę najniższy wskaźnik szansy uzyskania oferty (0) który oznacza, że były zarejestrowane osoby bezrobotne, ale urząd nie dysponował ofertami pracy, zaliczymy takie grupy zawodów jak: rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (22 osoby) – zawód ten znalazł się również w grupie zawodów generujących długotrwałe bezrobocie; sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach (1 osoba) oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni (3 osoby).

Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że analiza samych wskaźników zaburza obraz lokalnego rynku pracy i może prowadzić do mylnych wniosków. Wiele ofert pracy nie trafia do urzędu pracy lecz na przykład do agencji zatrudnienia, prasy czy też na portale internetowe, co nie znajduje potem odzwierciedlenia w przeprowadzanych analizach. Tak jak przy wskaźniku zawodów generujących długotrwałe bezrobocie bardzo nieliczne grupy zawodów nie mogą stanowić podstawy do wnioskowania, że dany zawód daje bardzo małą szansę uzyskania zatrudnienia. Na przykład osoby w grupie zawodowej: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni mają szansę podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku pracy, np. w jednostkach samorządu terytorialnego, które nie zgłaszają ofert pracy do PUP, lecz często rekrutują pracowników jedynie poprzez ogłoszenia o naborze na wolne stanowisko urzędnicze. Niejednokrotnie zdarza się tak, że osoby bezrobotne, mimo tego, że urząd dysponuje odpowiednimi ofertami pracy, z różnych względów nie są zainteresowane podjęciem zatrudnienia a jedynie zależy im na posiadaniu statusu osoby bezrobotnej.

### 3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

#### 3.1. Zawody deficytowe

Zawodem deficytowym nazywamy zawód, na który występuje na rynku pracy większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Analizy dokonano w oparciu o przyjęty wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów<sup>10</sup>. Dla zawodów deficytowych wskaźnik ten przyjmuje wartość  $W > 1,1$ .

Według zaleceń MPiPS w tabelach rankingowych, które zawierają wykaz zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie uwzględniono tych, dla których wartość wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) wynosi odpowiednio MAX (sytuacja, gdy do urzędu pracy wpłynęły oferty pracy w danym zawodzie, lecz w tym zawodzie nikt nie zarejestrował się jako bezrobotny) lub 0 (sytuacja, gdy do urzędu pracy nie wpłynęły oferty pracy w danym zawodzie oraz nikt nie zarejestrował się w tym zawodzie lub gdy nie zgłoszono ofert pracy w danym zawodzie a nastąpiło zarejestrowanie bezrobotnego w tym zawodzie) a także tych, które kończą się cyframi 90 (pozostali...)<sup>11</sup>.

W tabeli 9 ujęto 32 zawody deficytowe, wykazujące najwyższy wskaźnik intensywności deficytu. Można przyjąć, że osoby posiadające poniższe zawody powinny mieć mniejsze trudności ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku pracy. Jednakże należy zwrócić uwagę na fakt, że deficyt w niektórych zawodach nie wymagających formalnych kwalifikacji jak np. meliorant czy też listonosz może wynikać z braku osób chętnych do pracy w tych zawodach lub potencjalni kandydaci nie spełniają subiektywnych oczekiwań pracodawców.

Biorąc pod uwagę ranking zawodów deficytowych na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu, najwyższy wskaźnik intensywności deficytu odnotowano w zawodach: spawacz metodą MIG; monter maszyn i urządzeń przemysłowych; tynkarz, garmazer; monter ociepleń budynków; meliorant; asystent prawny; operator wprowadzania danych; listonosz.

---

<sup>10</sup> Udział średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w danym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym okresie.

<sup>11</sup> Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.



Tabela 9. Ranking zawodów deficytowych.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"721205"	Spawacz metodą MIG	1,6667	0,0833	-1,5833	20,0000
"821105"	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	4,3333	0,2500	-4,0833	17,3333
"712303"	Tynkarz	1,0833	0,0833	-1,0000	13,0000
"751101"	Garmażer	7,1667	0,5833	-6,5833	12,2857
"712301"	Monter ociepleń budynków	1,9167	0,1667	-1,7500	11,5000
"931203"	Meliorant	2,5000	0,2500	-2,2500	10,0000
"261901"	Asystent prawny	0,7500	0,0833	-0,6667	9,0000
"413201"	Operator wprowadzania danych	0,7500	0,0833	-0,6667	9,0000
"441203"	Listonosz	3,2500	0,4167	-2,8333	7,8000
"235914"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,2500	0,1667	-1,0833	7,5000
"812105"	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej*	4,3333	0,5833	-3,7500	7,4286
"524404"	Telemarketer	6,7500	0,9167	-5,8333	7,3636
"721302"	Blacharz budowlany	0,5833	0,0833	-0,5000	7,0000
"752309"	Tartacznik	0,5833	0,0833	-0,5000	7,0000
"814209"	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	0,5833	0,0833	-0,5000	7,0000
"441202"	Kurier	2,1667	0,3333	-1,8333	6,5000
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	8,0000	1,2500	-6,7500	6,4000
"242402"	Specjalista do spraw rozwoju zawodowego	0,5000	0,0833	-0,4167	6,0000
"812118"	Tłoczarz w metalu	2,4167	0,4167	-2,0000	5,8000
"531103"	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
"711101"	Konserwator budynków	1,1667	0,2500	-0,9167	4,6667
"821111"	Monter sprzętu gospodarstwa domowego	9,1667	2,0000	-7,1667	4,5833
"262101"	Archiwista	0,7500	0,1667	-0,5833	4,5000
"741103"	Elektryk*	1,0833	0,2500	-0,8333	4,3333
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	3,1667	0,7500	-2,4167	4,2222
"216604"	Projektant grafiki	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
"343901"	Animator kultury*	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
"515303"	Robotnik gospodarczy	20,3333	5,0833	-15,2500	4,0000
"712901"	Monter płyt kartonowo - gipsowych	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
"721404"	Monter konstrukcji stalowych	1,3333	0,3333	-1,0000	4,0000
"722313"	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
"931202"	Kopacz	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie zawierciańskim w 2014 roku.

### 3.2. Zawody zrównoważone

Zawód zrównoważony to taki, w którym występuje równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu. Wykazuje się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w przedziale ( $0,9 \leq W \leq 1,1$ ). Zawody te zostały ujęte w tabeli 10.

Tabela 10. Zawody zrównoważone.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"214402"	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia do obróbki metali	0,0833	0,0833	0	1
"214406"	Inżynier mechanik - środki transportu	0,0833	0,0833	0	1
"216601"	Grafik komputerowy DTP	0,0833	0,0833	0	1
"235904"	Nauczyciel bibliotekarz	0,0833	0,0833	0	1
"242309"	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	0,0833	0,0833	0	1
"243203"	Specjalista do spraw public relations	0,0833	0,0833	0	1
"261103"	Radca prawny	0,0833	0,0833	0	1
"311201"	Kosztorysant budowlany	0,1667	0,1667	0	1
"321402"	Technik dentystyczny*	0,1667	0,1667	0	1
"421103"	Kasjer bankowy	0,1667	0,1667	0	1
"431301"	Pracownik obsługi płacowej	0,0833	0,0833	0	1
"441201"	Ekspedient pocztowy	0,0833	0,0833	0	1
"514205"	Pracownik solarium	0,0833	0,0833	0	1
"524901"	Bukieciarz	0,0833	0,0833	0	1
"541309"	Pracownik ochrony fizycznej II stopnia	0,0833	0,0833	0	1
"713207"	Malarz lakiernik wyrobów metalowych	0,0833	0,0833	0	1
"721206"	Spawacz metodą TIG	0,3333	0,3333	0	1
"722312"	Szlifierz metali	0,5833	0,5833	0	1
"741104"	Elektryk budowlany	0,0833	0,0833	0	1
"752208"	Stolarz meblowy	0,5000	0,5000	0	1
"811106"	Operator ładowarki	0,0833	0,0833	0	1
"811407"	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	0,0833	0,0833	0	1
"812107"	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych*	0,3333	0,3333	0	1
"816003"	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	0,0833	0,0833	0	1
"821905"	Monter wyrobów z drewna	0,0833	0,0833	0	1
"962106"	Kolporter	0,2500	0,2500	0	1
"962902"	Dozorca	1,0000	1,0000	0	1
"962905"	Szatniarz	0,0833	0,0833	0	1
"962906"	Woźny	0,2500	0,2500	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie zawierciańskim w 2014 roku.

### 3.3. Zawody nadwyżkowe

Przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Tabela 11 zawiera zestawienie 31 zawodów nadwyżkowych w powiecie zawierciańskim w 2014 roku, wg wskaźnika intensywności nadwyżki  $W < 0,9$ .

Tabela 11. Ranking zawodów nadwyżkowych.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"235107"	Pedagog	0,0833	9,7500	9,6667	0,0085
"311204"	Technik budownictwa*	0,0833	6,5000	6,4167	0,0128
"251902"	Specjalista zastosowań informatyki	0,0833	3,0833	3,0000	0,0270
"311303"	Technik elektryk*	0,1667	4,9167	4,7500	0,0339
"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,2500	7,1667	6,9167	0,0349
"311101"	Laborant chemiczny	0,0833	2,0000	1,9167	0,0417
"213303"	Specjalista ochrony środowiska	0,0833	1,9167	1,8333	0,0435
"422103"	Technik obsługi turystycznej*	0,0833	1,9167	1,8333	0,0435
"322001"	Dietetyk*	0,0833	1,7500	1,6667	0,0476
"351103"	Technik teleinformatyk*	0,0833	1,5833	1,5000	0,0526
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,2500	4,5833	4,3333	0,0545
"311408"	Technik elektronik*	0,2500	4,5000	4,2500	0,0556
"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,0833	1,5000	1,4167	0,0556
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,3333	5,8333	5,5000	0,0571
"241306"	Specjalista do spraw finansów	0,1667	2,7500	2,5833	0,0606
"325402"	Technik masażysta*	0,0833	1,3333	1,2500	0,0625
"325509"	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	0,0833	1,3333	1,2500	0,0625
"234113"	Nauczyciel nauczania początkowego	0,0833	1,2500	1,1667	0,0667
"713203"	Lakiernik samochodowy	0,0833	1,1667	1,0833	0,0714
"752205"	Stolarz*	0,2500	3,5000	3,2500	0,0714
"325601"	Ratownik medyczny*	0,0833	1,0833	1,0000	0,0769
"241103"	Specjalista do spraw rachunkowości	0,1667	2,0833	1,9167	0,0800
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,6667	8,0833	7,4167	0,0825
"311509"	Technik mechanik obróbki skrawaniem	0,0833	1,0000	0,9167	0,0833
"721306"	Błacharz samochodowy*	0,2500	3,0000	2,7500	0,0833
"751204"	Piekarz*	0,5833	6,1667	5,5833	0,0946
"753105"	Krawiec*	0,7500	7,7500	7,0000	0,0968
"214106"	Logistyk	0,1667	1,6667	1,5000	0,1000
"233012"	Nauczyciel języka polskiego	0,0833	0,8333	0,7500	0,1000
"264201"	Dziennikarz	0,0833	0,8333	0,7500	0,1000
"222101"	Pielęgniarka	0,2500	2,3333	2,0833	0,1071

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie zawierciańskim w 2014 roku.

Wśród zawodów nadwyżkowych znalazły się takie jak: pedagog, technik budownictwa, specjalista zastosowań informatyki; technik elektryk; specjalista administracji publicznej i inne.

### 3.4. Struktura ofert pracy według PKD<sup>12</sup> i bezrobotnych według PKD ostatniego pracodawcy

Kolejnym ważnym aspektem podlegającym analizie jest struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD. Pokazuje nam, w których sekcjach zgłoszono oferty pracy jak również ilu bezrobotnych pracowało przed zarejestrowaniem się w PUP. Dane przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg PKD w ujęciu procentowym.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2014 roku
<b>Ogółem</b>	<b>100,0000</b>	<b>100,0000</b>
Przetwórstwo przemysłowe	20,3522	23,7594
Działalność niezidentyfikowana <sup>13</sup>	19,0575	0,0000
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17,3744	15,8572
Budownictwo	10,6163	11,3416
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4,8938	12,8643
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4,1947	2,6254
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,9617	9,2938
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2,7965	3,8855
Edukacja	2,5505	3,1504
Transport i gospodarka magazynowa	2,4858	3,9118
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,4210	2,9667
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1,9938	3,0192
Pozostała działalność usługowa	1,5536	1,6540
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1,4759	1,1289
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,4241	1,5752
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,2558	1,5752
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,7509	0,6038
Informacja i komunikacja	0,6214	0,5513
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,1424	0,2100
Górnictwo i wydobywanie	0,0777	0,0000
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,0000	0,0000
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,0000	0,0263

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli: T-II/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie zawierciańskim w 2014 roku.

<sup>12</sup> Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. z 2007 nr 251 poz. 1885 oraz Dz. U. z 2009 nr 59 poz. 489) - wpis podmiotów podejmujących działalność do Ewidencji Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego oraz Krajowej Ewidencji Podatników następuje według PKD 2007

<sup>13</sup> Bezrobotni i poszukujący pracy, których nie można zakwalifikować do odpowiedniej sekcji PKD z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy

Z uzyskanych danych wynika, iż na koniec 2014 roku najwięcej bezrobotnych z terenu powiatu zawierciańskiego, posiadających doświadczenie zawodowe zarejestrowanych było w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (1 572 osoby); działalność niezidentyfikowana (1 472 osoby); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (1 342 osoby); oraz budownictwo (820 osób).

Sekcje PKD, generujące najwięcej miejsc pracy przedstawiają się następująco: przetwórstwo przemysłowe (905 ofert); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (604 oferty); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (490 ofert); budownictwo (432 oferty) oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (354 oferty).

Reasumując powyższe należy stwierdzić, że w roku 2014 sekcje PKD w których było najwięcej ofert pracy pokrywały się z sekcjami o największej liczbie bezrobotnych. W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym za rok 2013 sytuacja przedstawia się bardzo podobnie.

## Podsumowanie

Przytoczone dane w zakresie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2014 można podsumować w następujący sposób:

- na koniec grudnia 2014 liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu wynosiła 6 118 osób i w stosunku do końca 2013 roku była niższa o 1 463 osoby tj. o 19,3%;

- udział procentowy osób posiadających zawód jak i osób bez zawodu, rejestrujących się w PUP Zawiercie, na koniec 2014 roku przedstawiał się identycznie jak w roku 2013. Wynosił odpowiednio: dla bezrobotnych posiadających zawód 81,3% oraz wśród bezrobotnych bez zawodu 18,7 % ogółu bezrobotnych;

- spośród zarejestrowanych bezrobotnych zdecydowana większość tj. 4 971 osób posiadała zawód, co stanowiło 81,3% ogółu bezrobotnych. Dominującymi okazały się zawody: sprzedawca, ślusarz i technik ekonomista. Zanotowano również duży napływ osób rejestrujących się w tych zawodach;

- analizując strukturę bezrobotnych według dużych grup zawodowych należy stwierdzić, iż szczególnie duży udział miała grupa – robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni. Stanowiła ponad 14% ogółu bezrobotnych;

- do grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie należą m. innymi: kierowcy i operatorzy pojazdów; pomoce domowe i sprzątaczkę; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych; rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby. Na przeciwległym biegunie uplasowały się grupy: średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny; monterzy; specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury; specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz technicy informatycy w których można zakładać, że zarejestrowane osoby nie są zagrożone długotrwałym bezrobociem;

- w analizowanym okresie sprawozdawczym zgłoszono 3 809 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. W porównaniu do analogicznego okresu 2013 roku liczba wolnych miejsc pracy była wyższa o 673 oferty tj. 21,5%;

- zgłoszone oferty pracy najczęściej były kierowane do posiadających zawody: robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, sprzedawca. W dużej mierze były to subsydiowane miejsca pracy zgłoszone w ramach np.: stażu, robót publicznych lub prac społecznie użytecznych;

- według wskaźnika szansy uzyskania oferty należy stwierdzić, że największą szansę uzyskania pracy mają osoby w takich grupach zawodowych jak: pozostali pracownicy obsługi biura oraz pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki;

- w roku 2014 sekcje PKD w których było najwięcej ofert pracy pokrywały się z sekcjami o największej liczbie bezrobotnych. W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym sytuacja przedstawia się bardzo podobnie;

- w rankingu zawodów deficytowych czołowe miejsce zajmują: spawacz metodą MIG (1 osoba zarejestrowana i 20 ofert pracy), monter maszyn i urządzeń przemysłowych (1 osoba zarejestrowana i 52 oferty pracy), tynkarz (1 osoba zarejestrowana i 13 ofert pracy), garmażer (6 osób zarejestrowanych i 86 ofert pracy), monter ociepleń budynków (1 osoba zarejestrowana i 23 oferty pracy), meliorant (5 osób zarejestrowanych i 30 ofert pracy), asystent prawny (0 osób zarejestrowanych i 9 ofert pracy), operator wprowadzania danych (1 osoba zarejestrowana i 9 ofert pracy) oraz listonosz (1 osoba zarejestrowana i 39 ofert pracy). Część zawodów z wyższym wskaźnikiem deficytu duplikuje się w rankingu z 2013 roku. Są to między innymi: monter ociepleń budynków, garmażer, meliorant, tynkarz, listonosz, asystent prawny;

- zidentyfikowano 26 zawodów, które wykazują równowagę na rynku pracy. Są to między innymi: grafik komputerowy – DTP; elektryk budowlany; pracownik obsługi placowej;

- w rankingu zawodów nadwyżkowych czołowe miejsce zajmują: pedagog (65 bezrobotnych i 1 oferta pracy), technik budownictwa (46 bezrobotnych i 1 oferta pracy), specjalista zastosowań informatyki (23 bezrobotnych i 1 oferta pracy), technik elektryk (46 bezrobotnych i 2 oferty pracy), specjalista administracji publicznej (43 bezrobotnych i 3 oferty pracy) oraz laborant chemiczny (24 bezrobotnych i 1 oferta pracy).

Powyższa analiza nie dostarcza kompleksowej informacji o rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Stanowi jedynie częściową diagnozę, ponieważ oparta jest wyłącznie na danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Zawierciu. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż nie wszyscy bezrobotni są faktycznie zainteresowani pracą jak również nie wszyscy pracodawcy zgłaszają do urzędu wolne miejsca pracy. Część osób bezrobotnych sklasyfikowana jest w zawodzie wyuczonym a część w wykonywanym, lecz w momencie rejestracji może być przypisany tylko jeden, wiodący. Często zdarza się też, że w ciągu roku do urzędu trafiają oferty pracy od tych samych pracodawców i na te same stanowiska, co nie pozwala precyzyjnie określić struktury zawodów deficytowych i nadwyżkowych.



## Spis tabel

Tabela 1. Bezrobotni wg zawodów

Tabela 2. Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym

Tabela 3. Napływ bezrobotnych wg zawodów

Tabela 4. Struktura napływu bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym

Tabela 5. Grupy zawodów generujących długotrwale bezrobocie

Tabela 6. Oferty pracy wg zawodów

Tabela 7. Struktura ofert pracy wg dużych grup zawodowych w ujęciu procentowym

Tabela 8. Zawody zgłoszone w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty

Tabela 9. Ranking zawodów deficytowych

Tabela 10. Zawody zrównoważone

Tabela 11. Ranking zawodów nadwyżkowych

Tabela 12. Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg PKD w ujęciu procentowym

*Opracowała:  
Bernarda Gębarska – pośrednik pracy  
Centrum Aktywizacji Zawodowej  
Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu*